

Tampereen yliopiston lausunto yliopistojen koulutusvastuiden muuttamista koskevista esityksistä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt yliopistoilta lausuntoja koulutusvastuiden muuttamista koskevista esityksistä, joita yliopistot ovat tehneet osana ministeriön ja yliopistojen välisiin sopimuskauden 2021–2024 neuvotteluihin valmistautumista.

Lapin yliopiston on tehnyt esityksen koulutusvastuusta, joka koskee alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta erityispedagogiikan alalla ja erityisopettajakoulutusta. Suomen koulutusjärjestelmän toimivuuden kannalta on erinomaista, että opettajankoulutuksen tarpeet sekä koulutusvastuut kattavat koko maan tasapuolisesti. Siitä näkökulmasta tarkasteluna erityispedagogiikan alan ja erityisopettajakoulutuksen koulutusvastuiden tulisi kattaa kaikki opettajankoulutusta tarjoavat yliopistot. Nykyisten koulutusvastuiden osalta sekä Lapin että Pirkanmaan alueet ovat katvealueita, ja erityisesti Lappiin ei nykyisillä koulutusvastuilla riitä päteviä erityis- ja erityisluokanopettajia. Lapin yliopiston esitys perustelee selkeästi sen, että uusi erityispedagogiikan alan ja erityisopettajakoulutuksen koulutusvastuu Lapin yliopistolle tukisi tasa-arvoisen koulutuksen ja hyvinvoinnin toteutumista tasalaatuisesti myös harvaan asutuilla alueella sekä vastaisi erityisopettajien tarpeen lisääntymiseen.

Helsingin yliopiston hoitotieteen koulutusta, Itä-Suomen yliopiston logopedian koulutusta ja Oulun yliopiston psykologian koulutusta koskevista esityksistä on keskusteltu ko. alojen valtakunnallisissa verkostoissa. Psykologian ja logopedian osalta verkostot toteavat, että koulutuslaajennuksia pohdittaessa tulisi tarkastella mahdollisuutta jo olemassa olevien koulutusten laajentamiseen niitä antavissa yliopistoissa uuden yksiköiden perustamisen sijaan. Helsingin yliopiston hoitotiedettä koskevaan esitykseen verkosto ja Tampereen yliopisto suhtautuu positiivisesti.

Jyväskylän yliopiston tietotekniikan diplomi-insinöörikoulutuksen esitykseen Tampereen yliopisto toteaa tekniikan alalla jo tehdyn kansallisessa yhteistyössä profilointia resurssien tarkoituksenmukaiseksi kohdentamiseksi ja Suomen kilpailukyvyyn edistämiseksi. Tekniikan koulutusta on aktiivisesti viety yliopistokampusten ulkopuolelle ja koulutusta on tarjottu useissa yliopistokeskuksissa, myös muuntokoulutuksena. Tampereen yliopisto korostaa tekniikan koulutusvastuun omaavien korkeakoulujen välistä yhteistyötä koulutuksessa sekä yliopiston että ammattikorkeakoulun välillä, kansallisesti yliopistojen välillä ja jatkossa myös kansainvälisesti eurooppalaisten yliopistoverkostojen kautta. Jyväskylän yliopiston ehdotus tietotekniikan diplomi-insinöörikoulutuksesta on perusteltu lähes täysin diplomi-insinööritutkinnon hyvällä maineella ja vetovoimalla. Se, että DI-tutkintonimike on työnantajien keskuudessa suosituimpi kuin filosofian maisteri ja tutkintonimike vaikuttaa valmistuneiden lähtöpalkkaan, ei kuitenkaan ole kestävä peruste koulutusvastuulle. Diplomi-insinöörin osaamiseen kuuluu vahva matemaattis-luonnontieteellinen pohja, joka tulisi varmistaa myös Jyväskylän yliopiston esityksessä. Suunnittelussa koulutuksessa on kuitenkin vain matematiikan opintoja, eli se on lähinnä nimikkeen muutos filosofian maisterista diplomi-insinööriksi, ei todellinen tekniikan alan opintoja sisältävä diplomi-insinöörin tutkinto. Niissä Suomen yliopistoissa, joissa on diplomi-insinöörikoulutusta tietotekniikan alueella, on myös muuta tekniikan alan koulutusta, jota tietotekniikka tukee ja, josta se saa myös

insinööri-identiteettinsä. Jyväskylässä ei tällaista kiinteää yhteyttä vielä ole. Tampereen yliopisto näkee tarkoituksenmukaisena verkostomaisen tekniikan alan koulutuksen kehittämisen ja siihen tukeutuvan diplomi-insinöörikoulutuksen.

Jarmo Takala
provosti

Valmistelija Kati Toikkanen, päällikkö, oppimisen ja koulutuksen kehittämisen palvelut

Jakelu Opetus- ja kulttuuriministeriö